

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Україна у навчально-виховному процесі та системі управління загальноосвітніх навчальних закладів (ЗНЗ), на сучасному етапі розвитку загальної середньої освіти в Україні особливої ваги набирає проблема взаємовідповідності змін. Школа, як найважливіший соціальний інститут, відображає стан і тенденції розвитку суспільства і впливає на нього. У свою чергу, зміни в системі суспільних відносин активно впливають на освіту, вимагають від нього мобільності і адекватної відповіді на завдання, поставлені на новому етапі історичного розвитку країни. Інноваційні процеси в системі української освіти, що тривають протягом останніх двадцяти років, здійснюються в руслі реформ освіти, що відбуваються в світі. Успіх перетворень в Україні багато в чому пов'язаний із забезпеченням переходу від індустріального до постіндустріального суспільства на основі сталого, стабільного прогресу і соціально орієнтованої моделі суспільних відносин. В намічених контурах постіндустріального інформаційного суспільства освіченість і інтелект все більше відносяться до розряду національних багатств, а духовне здоров'я людини, різнобічність його розвитку, широта і гнучкість освіти, прагнення до творчості і вміння вирішувати нестандартні життєві і професійні завдання перетворюються в найважливіший фактор реалізації потенціалу країни. У цих умовах оновлення загальноосвітньої школи стає об'єктивною необхідністю [3].

На рівні і наукового, і суспільної свідомості вкоренилася думка про пряму залежність якості освіти, перш за все, від ступеня професіоналізму вчителя [2]. Проектно-орієнтована діяльність в сфері української освіти набуває все більшої популярності, методологія управління проектами органічно вбудовується в загальну систему управління освітньою організацією. Пов'язано це як із загальними причинами, так і зі специфічними - властивими тільки сфері освіти.

До перших можна віднести:

- скорочення циклу життя сучасних продуктів (в тому числі - освітніх), тому оперативність стала основою успіху (той, хто швидше розробляє і впроваджує продукт, швидше отримує результати і виграє в конкурентній боротьбі за ресурси і клієнта);
- науково-технічний прогрес (він робить будь-які проекти більш складними, і це вимагає побудови ефективної системи управління проектами);
- економіку знань і розвиток штучного інтелекту (вони призводять до витіснення класичних професій, скорочення персоналу, що призводить до практики заміни частини співробітників проектними командами, а це, в свою, чергу, викликає переосмислення і збільшення ролі менеджменту проектів);

- індивідуалізацію потреб клієнтів і орієнтацію виробництва товарів і послуг на індивідуальні запити в форматі проектів (це робить управління проектами, орієнтоване на побудову довгострокових відносин, просто незамінним);
- високу швидкість змін зовнішнього середовища (вона вимагає компетенцій з одночасного здійснення ряду проектів, що актуалізує грамотний розподіл ресурсів і часу за допомогою проектного управління).

Для освітніх організацій проектне управління дозволяє залучити відсутні ресурси, щоб реалізувати в форматі проектів нові ідеї і програми, здійснити професійний розвиток персоналу і обмін досвідом з іншими освітніми організаціями, сформувати нові партнерства, підвищити свій діловий імідж. [1,5] В даний час змінилося становище в школах: ми отримали більше свобод, почали самостійно розробляти концепції і програми свого розвитку, самостійно проектувати індивідуальні педагогічні системи, вибирати або розробляти освітні технології

А адже педагогічна ідея - це крила, на яких ширяє колективна творчість. Ідея надихає колектив, і починається найцікавіше і найпотрібніше в шкільному житті - колективна дослідницька робота ». [4] Творчість педагога є діяльність по створенню нового. Тому вища ступінь творчості у вихованні та освіті - педагогічний експеримент. В ході експерименту перевіряється і отримує право на існування нова педагогічна технологія, новий проект. Будь-яка установа, колектив, школа проходять три етапи: становлення (формування), функціонування (організація навчально-виховного процесу на базі стабільних навчальних планів і програм, підручників), розвиток (старий зміст, колишня технологія навчання і виховання приходять в протиріччя з новими умовами, потребами суспільства). Саме переклад навчального закладу в режим розвитку вимагає експериментування, а будь-яким процесом необхідно управляти.

Робота з педагогічним кадрами по мотивації до впровадження інновацій спрямована адміністрацією школи на реалізацію двох функцій:

- інтегруючу, тобто, створення «простору можливостей» для всіх учасників освітнього процесу, об'єднання зусиль педагогів і адміністрації для вирішення завдань, поставлених перед сучасною школою;
- дифференціюючу, створення мікросередовищ, які дозволили б кожному вчителю будувати власну траєкторію вдосконалення професійної майстерності, творчого саморозвитку.

Процес особистісної готовності вчителя до інноваційної діяльності можна представити як єдність трьох актуалізуються потенційних можливостей: до сприйняття нової інформації, до адекватної оцінки і перетворення нового явища і готовності до продуктивної експериментальній роботі.

Представлені особистісні, професійні та соціально затребувані особливості (якості) педагога можуть розглядатися як об'єкт конкурентоспроможності, а значить, вимагають управління та розвитку. В даному випадку управління належить самому педагогу. Конкурентоспроможність служить тим показником, від якого залежить успішність педагога в професійній сфері і його затребуваність.

Таким чином, управління розвитком загальноосвітнього закладу через вдосконалення інноваційної практики педагогічного колективу є основним

чинником оновлення школи, який призводить до підвищення інтересу педагогів до своєї діяльності, зростання професійної майстерності, педагогічних досягнень, а звідси і задоволеності своєю професійною працею. Це дозволяє вносити зміни в цільові, змістовні і процесуальні характеристики навчально-виховного процесу, тобто створювати абсолютно нову педагогічну практику. Поступово вчитель долучається до науки. Наука, як система об'єктивних знань про дійсність, як діяльність по отриманню нових знань і як результат пізнання, є провідним і основним фактором у формуванні професійних компетенцій, що відповідає викликам нового часу.

Література

1. Бабанский Ю. К. Методы обучения в современной общеобразовательной школе : научное издание / Ю. К. Бабанский. - М. : Просвещение, 1985. - 208 с. <https://izi.ua/p-5895758-babanskiy-yu-metody-obucheniya-v-sovremennoy-obshcheobrazovatelnoy-shk>
2. Набо, М. Соціально-педагогічні аспекти управління сільською школою в умовах реформування освіти України / М. Набо // Освіта і управління. – 2006. – № 3-4. – С. 123-128. – Бібліогр.: 8 назв. – укр.
3. Ю. А. Конаржевського, Конаржевский ЮЛ. О некоторых проблемах управления школой // Сов. педагогика. — 1985. — № 2. — С. 50—53.
4. Мармаза О. І. Проектний підхід до управління навчальним закладом / О. І. Мармаза. – Х.: Основа, 2003. – 79 с.– Бібліогр.: 31 назв. – укр. Пікельна В.С. Управління школою. – Харків : Основа, 2004. – 112 с.
5. В. І. Маслова, Тимошко, Г. Організація самоменеджменту в процесі підготовки керівника ЗНЗ до управління якістю освіти / Г. Тимошко // Освіта і упр. — 2007. — N 1. — С. 37-40. — Бібліогр.: 10 назв. — укр.
6. Торган, М. М. Дослідження напрямів удосконалення процесу управління в освіті / М. М. Торган // Наука і освіта . — 2009. — N 3. — С. 67- 70. — Бібліогр.: 7 назв. –укр.
7. Кушнірук, С. А. Педагогіка: курс лекцій: навч. посіб. / С. А. Кушнірук ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. — К.: НПУ ім. М. Драгоманова, 2011. — 472 с. — Бібліогр.: Бібліогр.: 174 назв — укр.
8. Шульга, Л. Сучасний погляд на управління загальноосвітнім навчальним закладом / Л. Шульга // Освіта і управління. – 2006. – № 3-4. – С. 138-143.– Бібліогр.: 22 назв. – укр.
9. Нестеренко С.А. [Організація технічного забезпечення виробництва в фермерських господарствах](#) /Нестеренко С.А., [Агєєва І.В.](#)// Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки);№ 4 (28) – Мелітополь : ТДАТУ, 2014. – С.220-221
10. Нестеренко С.А. [Основні напрями підвищення конкурентоспроможності підприємств](#) / Нестеренко С.А. // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки);№ 1 (17) – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс» -2012. – С.189-190
11. Нестеренко С.А. [Оцінка сталого розвитку Запорізької області](#) / Нестеренко С.А. // Науковий вісник Херсонського державного університету : зб. наук. праць;Вип. 10, ч. 3-Херсон, 2015. – С.337-340.